

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2006/127

BETREFT: Basisonderwijs: Bijdrage bij inschrijving van de leerling.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 09.01.2006

1.2 Verzoeker

Directeur van een school.

1.3 CZB

Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 9 januari 2006.

Bij mail van 24 januari 2006 werd verzoeker geïnformeerd over de zittingsdag.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Teneinde een oplossing te zoeken aangaande de wanbetalingen in de scholen, had betrokken school graag vernomen of het toegelaten is dat een basisschool bij inschrijving een waarborg vraagt aan de ouders van xx euro. Deze waarborg zal bij het einde van het schooljaar terugbetaald of verrekend worden met de niet betaalde facturen.

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

13 februari 2006, 12u.30

3.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Hilde Timmermans, Raf Verstegen, Jean Dujardin.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Geen.

4. ADVIES

4.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Art. 27

§ 1. In de door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen bijdragen worden gevraagd voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

§ 3. Na overleg binnen de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

* Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende het zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

4.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Verder kunnen geen bijdragen gevraagd worden voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen.

Het principe van kosteloos onderwijs betekent niet dat aan de ouders geen geld gevraagd mag worden maar betekent wel dat er geen inschrijvingsgeld gevraagd mag worden en dat ze niet moeten betalen voor datgene wat noodzakelijk is in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

Aanvullend aan het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen er onderwijsactiviteiten en een dienstverlening voor leerlingen georganiseerd worden die niet noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen of ontwikkelingsdoelen, zowel binnen of buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen. Hiervoor geldt het principe van de kosteloosheid voor het basisonderwijs niet. Het gaat om een afzonderlijke dienstverlening die niet verplicht is en waarvoor een bijdrage aan de ouders gevraagd kan worden.

De Commissie zorgvuldig bestuur is van oordeel dat in het kader van onderwijskosten en een afzonderlijke dienstverlening de school geen willekeurige bijdragen mag vragen. Het aanrekenen van kosten in de bijdrage dient reëel te zijn: enerzijds in overeenstemming met de door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds kosten voor goederen of diensten waarvan de betrokken leerling gebruik heeft gemaakt.

De Commissie zorgvuldig bestuur wijst erop dat een waarborg een afzonderlijk bedrag is dat integraal teruggegeven wordt zo de eraan verbonden verplichtingen zijn nagekomen. Aan een waarborg in zijn juridische betekenis beantwoorden er geen prijs of vergoeding voor een goed of een dienst, die de leerlingen effectief ten goede komt. Een waarborg is in de hier geschetste context niet toegelaten. Daarvan moet onderscheiden worden een voorschot, waarop naderhand effectieve en reële kosten worden verrekend.

De Commissie wijst op haar beslissing in het dossier CZB/KL/KBO/2004/49 van 5 april 2004. Het behoort tot de autonomie van de lokale onderwijsgemeenschap om afspraken te maken over modaliteiten bij het innen van de ouderbijdrage. Een van de mogelijkheden is dat er afspraken zijn over het betalen van een redelijk voorschot bij de aanvang van het schooljaar.

De Commissie zorgvuldig bestuur kan er mee akkoord gaan dat op voorhand een beperkt vast bedrag aan de ouders gevraagd wordt. De besteding van het vast bedrag is op te volgen door de ouders. Het bedrag wordt per schooljaar verrekend met de effectieve kosten die de school maakt voor de betrokken leerling. Op het einde van het schooljaar wordt het voorschot of het deel ervan dat niet werd opgebruikt aan de ouders terugbetaald.

De Commissie vraagt dat er over het voorschot op de ouderbijdrage met de ouders duidelijk wordt gecommuniceerd. Het doel en de besteding van het gevraagd bedrag moeten duidelijk omschreven worden. Het voorschot dient besproken te worden in de verschillende participatieorganen en duidelijk vermeld te worden in het schoolreglement. Daarbij wordt aandacht besteed aan afwijkingen voor minder gegoede ouders.

Brussel, 13 februari 2006

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter